

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 4. De Christo D. ut est exemplar constantiæ, & via vera ad
perfectionem. Melius ets in via claudicare, quàm præter viam fortiter
ambulare. S. Aug.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

Ed 40.

teri evenisset, non idem atque tu contra posset objicere? Quod si verò sic liberum esset omnibus, suos quosque sensus particulares obtendere, quis tandem libens volens patretur, & quis esset, cui non diceret Deus, *An condemnabis me, ut te iustifices? Interrogabo te, & indica mihi, nunquid irritum facies iudicium meum, & condemnabis me, ut tu iustificeris?* Attende ad hoc, quidquid te in illo tuo casu contradicentem facit, & conturbat, mera est contradictio naturalis appetitus, quam nisi reprimis, foves ut justam, quam si justam putas, injustum facis Deum: Deum accusas & condemnas. O qualis illa impietas!

III. P U N C T U M.

Mal. 37.

Q UOD Christus igitur semel suis, hoc in omni semper casu tibi dicit, NON TURBETUR COR TUUM. Nam si valet in aliquo, valet in omni casu propter rationes allatas, quæ sic univèrsim concludunt non esse permittendam cordi perturbationem, ut in particulari quolibet casu sit ita concludendum. Aut si casus esset, in quo id negaretur, vix id affirmari posset de alio: vix ad ullam calamitatis speciem non turbaberis, si non ad omnem sis paratus, & nisi dicas cum Davide, *quoniam ego in flagella paratus sum.* Quidquid contra opponat appetitus in praxi, perinde rejiciendum existima, sicut si univèrsim persuadere vellet, nihil tibi omnino esse patiendum.

Vellè sine nihil omnino pati in hac vita? Non auderes affirmare, quia tot testimoniis contra convincerere, ut te puderet nò id vellere, quod volendum tam apèrtè videres. Cum igitur natura corrupta non ausit univèrsim

contra omnes adversitates proclamare, fingit se habere tantum, quod isti particulari opponat; sed mera fictio est & deceptio. Sic enim, ut dixi, de unaquaque singillatim dicit, quod non audet de omnibus, & sic nunquam in praxi & actu veller pati. Quomòrem audi Dominum, & tum tibi potissimum loquentem audi, cum obloquitur appetitus; *Quid est quod loqueris fili? cessa conqueri, considerata meâ & aliorum sanctorum passione; Nondum usque ad sanguinem restitisti; parum est, quod tu patieris in comparatione eorum, qui tam multa passi sunt, tam fortiter tentati, tam graviter tribulati, tam multipliciter probati & exercitati.* Vide reliqua, libro tertio de Imitatione Christi, capite decimo nono. Et quæ tota hebdomade, imò & tota quadragesima sequuntur Veritates huic conformes.

Et prima verò parte huc transferri possunt hæc quatuor.

Non contristabit justum, quidquid ei acciderit.

Die decima Ianuarii.

Nò quia mala sunt, perturbamur in adversis: sed quia perturbamur, adversa mala sunt.

Dominica 4. post Epiphaniam.

Nisi probe paratus sis ad adversa, nec ad ipsa prospera bene paratus es.

Feria sexta hebdomade quinta post Epiphaniam.

Quàto minus murmuramus, aut omnino tacemus flagellati à Domino: tantò altius altissimum ejus Dominium prædicamus.

Feria 2. hebdomade 6. Vide in aliis, verbo *Adversitas.*

FERIA QVARTA
DE CHRISTO DOMINO, VT
est exemplar Constantia & via vera
ad perfectionem.

Ego sum via, & veritas, & vita. Ioan. 14.

VERITAS PRACTICA.

Melius est in via claudicare, quam præter viam fortiter ambulare.

Verba sunt sancti Augustini de Christo Domino expresse agentis, ut infra videbitur.

SENSUS autem verborum, & Veritatis propositæ hic est, quòd sicut melius est peccatorem

detentim incedere per veram viam, quam si aliam viam minus certam & veram festines, quia sic tandem certius, quod tenditur, pervenitur: sic plane melius est, imperfecto quodammodo & lento gradu per Imitationem & Considerationem Christi Domini ad perfectionem tendere, quam si alio motivo uteris, quod sublimius & perfectius videretur. Quidquid enim aliud cogites, sive Dei presentiam, seu Divinas perfectiones, seu caelestem beatitudinem, seu rerum humanarum vanitatem, seu mortem instantem, seu particulare aut universale iudicium, seu ipsam inferiorum aternitatem, aut quodvis denique aliud, quod crebro cogitatum movere possit ad salutem & perfectionem consequendam, non ita promovebit, quam unius Christi Domini cogitatio; quia Ille videlicet vera est ad salutem & perfectionem Via, & aliter incedere, dici potest quodammodo, praeter viam ambulare.

Hoc itaque manet demonstrandum, quod quidquid est in una via praeter aliam, ut sic viatori aptissima, hoc est in uno Christo Domino praeter omnibus mediis & motivis ad perfectionem.

RATIO EST, quia quod est magis considerandum in via certa, brevius, & facilius.

Sed haec tria simul in Christo sic apte reperiuntur, ut nullibi aptius.

Ergo una via est aptissima, & medium magis opportunum ad perfectionem, in quo tenendo, Melius est claudicare, quam praeter viam fortiter ambulare.

I. PUNCTUM.

CUM Dominus Jesus sic pergeret in sermone suo, *Quod ego vado scitis, & viam scitis; dicit ei Thomas: Domine nescimus quo vadis, & quomodo possumus viam scire? Dicit ei Jesus: Ego sum Via, & Veritas, & Vita. Quae quidem verba in vernacula Meditatione ad Constantiam in adversis transtulimus, sed hic extendenda videntur ulterius ad omnem virtutem seu ad ipsam perfectionem. Sic enim inter alios de his universim & apte S. Augustinus, Quae vis ire? Ego sum Via. Quod vis ire?*

De verbis Da. ser. 4. Ego sum Veritas. Vbi vis permanere? Ego sum Vita. Veritatem & vitam omnis homo capit, etiam Philosophi Deum esse vitam quandam & veritatem viderunt; viam non omnis invenit. Verbum ergo Dei, quod apud patrem est Veritas &

Vita, assumendo hominem, factum est Via; ambulata per hominem & pervenies ad Deum; Melius est in via claudicare, quam praeter viam fortiter ambulare. Quod praclare item Sanctus Leo, Melior est gradus lentior per iter rectum, quam velocitas festina per devium.

Sic igitur nobis proponendus est Christus Dominus ut Via, non modo per fidem ad salutem, sed per imitationem ad perfectionem: sicque intelligendus est ad perfectam vitam esse via, ut licet alia media considerari & usurpari possint, Ille tamen via sit, & veritas, & vita, id est, ut communiter ex Haebreo omnes interpretantur, Via vera & vitalis, quasi diceretur, Via unica & praeter omnibus seligenda. Nam cum tres praecipue spectentur notae seu conditiones, quibus una praeter aliis via seligitur: si uno in Christo singulariter quadrent, profecto nihil restare potest dubii, quin sit aliis omnibus mediis praefendus.

Haec sunt autem tria, quae maxime Viatori considerantur, in via delectu. Primum, ut sit certa seu recta & ruta, ne si occurrant anfractus, dubitet & deviet: nec a praedonibus sibi timeat. Secundum est ut sit brevis, ne itineris molestia fatigetur. Tertium denique ut sit plana & facilis, ne per abrupta montium, aut concava vallium periclitetur.

Atque haec quidem per se notissima: tantum hic juverit meminisse nos, quamdiu vivimus, peregrinos esse & advenas, atque ut ait sanctus Gregorius, *In praesenti vita quasi in via sumus, quae ad patriam pergimus. Maligni autem spiritus iter nostrum quasi quidam latrunculi obsident. Sanctus quoque Bernardus, Quam multi ex hoc, inquit, a recto tramite periculossime aberrarunt, ignorantes astutias satanae. Multae videlicet se viae ostendunt ad salutem & perfectionem, nec minus nobis est timendum, quam viatori, ne qua incerta aut periculosa teneatur. Hinc apte Sapiens: Via stulti recta in oculis eius: qui autem Sapiens est, audit consilia. Itemque paulo post. Est via, quae videtur homini recta, & novissimis eius ducunt ad mortem. Tene aliquando perspexisti, quae tandem via incederes? Deduc me Domine in via tua, & ingrediar in veritate tua.*

II. PUNCTUM.

SED ille tres viae conditiones in Christo sic apte reperiuntur, ut nullibi aptius.

Primo

Primò quidem securitas & certitudo in eo maxime est posita, ut Deo grata sit, & accepta illa præxis. Quid autem potest esse illi gratius, quam ut de Verbo cogites, cujus unius cogitationem habet? Quid gratius Deo Patri, quam cogitare quod cogitat? quid acceptius Filio, quam sic tecum habitare, cujus deliciae sunt esse cum filiis hominum? Quid Spiritui sancto jucundius, qui ut jam in prima parte visum est, idcirco missus est, ut Filium ubique notificet, & in mentibus nostris præcipue clarificet? Deus qui dixit de tenebris lucem splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris ad illuminationem scientia claritatis Dei, in facie Christi Iesu. **I P S E E S T** quem proposuit Pater omnibus; adeo ut nullus dubitare possit de eius acceptione. Ipse est *flos campi & lilium conuallium*, quod omnes accedere tuto possunt. Non sic porò in cæteris, quæ pendent à varia hominum conditione, & de quibus dicitur, *Non omnia omnibus expediunt, & non omni animæ omne genus placet.*

Secundò breuitas viæ; Jam pridem dictum est, *longum esse iter per præcepta, breve per exempla*; si quod autem exemplum valet, maxime Christi Domini, qui quod fecit & passus est, in exemplum nostrum ordinavit, ut sequamur vestigia ejus, non quòd illa ipsa, quæ fecit, faciamus, sed quæ in nostra vacatione sunt facienda, exemplo ejus, quò longè plura & graviora fecit, exequamur; *Est enim verbum abbreviatum, & verbum consummans & abbrevians*, id est, quidquid in aliis omnibus mediis & motivis continetur, ipse ita comprehendit, ut audito solo nomine **JESU** aut **CHRISTI**, statim intellectus & voluntas moveatur ad credendum, & id omne efficiendum, quod occurrit. *Liber est scriptus in eus & foris*, quia quod docet exterius verbo & exemplo, hoc Ipse suo spiritu seu gratiâ promouet in animis nostris. Unde si de quodam Sextio dixit, qui eum legit, *In quacunque positione mentis sum; cum lego sextium, libet omnes casus provocare, libet exclamare, quid cessas fortuna! Congredere!* quanto magis de Christo, qui est veritas & solutio omnis difficultatis, ut ait quidam, contra omnia dubia intellectus, & qui est vita contra omnes repugnantias, & metus voluntatis. Legendus esset divus Bernardus, qui de hoc argumento suaviter æquè & potenter agit, locis notatis.

Tertiò denique facilitas viæ; quid facilius

cogitatione Christi? at sola ejus cogitatio via & motivum est ad quemlibet virtutis actum. Serpens est æneus tantum aspiciendus in cruce & sola cogitatione sibi representandus, ut serpentis æmuli ignita jacula extinguantur. Nec timeri potest imaginationis aut capitis læsio, sicut in aliis, cum sit aliquid corporeum, quod facile concipi potest. Videtne quanta sit motio animorum, sacro die pasceves, quo Passionis & Mortis ejus memoria recolitur? Quam facile omnes omnia. Sic planè, quoties sic eum religiosè ad mentem revocares. *O si Iesus Crucifixus in cor nostrum venires!* Et idcirco inter alias rationes Deus factus est homo, ut haberet homo, quem facile & secare posset sequi; Unde sanctus Augustinus; *Sequendus Deus erat, qui videri non poterat, sequendus homo non erat, qui videri poterat: Deus factus est homo, quem sequeretur homo. VEREBVNTVR filium meum, dicebat Pater æternus, quasi diceret: Habent certè, quem vereantur, & cujus respectu & consideratione moveantur. Nonne id ita? at verò, itane moveris hoc exemplo? Bene verecundari potest inspecta vita Iesu Christi, quia necdum magis illi te conformare studuisti.*

III. P U N C T U M.

Q U I D Q U I D est igitur in via præ aliis, ut sit viatori aptissima, hoc est in uno Christo Domino præ omnibus mediis & motivis ad perfectionem: Ac proinde melius est in illa via claudicare, quàm præter illam fortiter ambulare, quia sic tandem certius & facilius, quo contendis pervenies. Ad hoc unum cogitandum pene alia omnia reducunt Apostoli: *Christo in carne passo, & vos eadem cogitatione armamini. RECOGITATE eum*, id est cogitate non semel sed iterum, & quoties opus erit ad virtutem, revocate tantum in mentem vestram, vestrum Christum Jesum. Omnia in te uno habentes, te non debemus dimittere à nobis, dicebant de Tobia filio, parentes ejus: quanto magis nos de Christo Domino. *O Veritas Deus, fac me unum tecum in Charitate perpetua. Tacet me saepe multa legere & audire, in te est totum, quod volo & desidero. Taceant omnes doctores, sileant universa creatura in conspectu tuo, tu mihi loquere solus. Caput est nostrum, Et sapientis oculi in capite ejus, ut ait Sapiens.*

F Deni-

Evria 4. prime Heb. in Adv. 1. Cor. 4. Cant. 2.

Ecclesi. 37

Seneca.

1. 10. Rom. 9.

Apo. 1.

Sen.

Serm. 15. & 20. in Cantica.

Num. 21.

l. 1. de Imie Chr. c. 25.

Serm. de Nat. Chr.

Matth. 25

l. 1. Imit. Ch. c. 25.

1. Pet. 4.

Heb. 12.

Tob. 10.

l. 1. de Imit. Chr. c. 3.

Ecclesi. 2.

Ephes. 4.
Colos. 2.

Denique, crescimus in illo per omnia, qui est caput Christus, ex quo totum corpus compactum & connexum est. SICUT ergo accepistis Iesum Christum Dominum nostrum, in ipso ambulare radicati & superadificati in ipso, & confirmati in fide, sicut & didicistis, abundantes in illo in gratiarum actione.

Obserua quam rectè simul duo hæc coniungantur, radicati & superadificati; Vnum enim sine alio mancum esset & deficiens. Nam quod est radicatum, crescit quidem, sed facile evellitur. Quod est autem ædificatum, non

facile convellitur, sed non crescit. At ubi duo hæc coniunguntur, & firmitas ædificij & incrementum radicis, tum præclare sunt omnia. Quamobrem sic in Christo semper crescendum, ut firmiter hæreas; & ut hærendum firmiter, ut semper in illo crescas. Vide plura, verbo Christus, & hanc præcipue Veritatem.

Exemplo suo Christus non magis urget quam Imperio.

In prima parte. Die 13. Ianuarii.

FERIA QUINTA DE CHARITATE SIMVL ET Constantia coniungendis ad tolerantiam adversitatum.

Sicut dilexit me Pater, ego dilexi vos: manete in dilectione mea. Ioan. 15.

VERITAS PRACTICA.

Sic Charitas & Constantia simul iunctæ constant, ut nisi sint simul iunctæ, non sibi consent.

RATIO EST, Quia Charitas & Constantia non sibi consent, si frangantur ab oppositis difficultatibus.

Ad si non sint simul iunctæ, franguntur ab oppositis difficultatibus quas simul iunctæ frangerent.

Ergo sic Charitas & Constantia simul iunctæ, constant, ut nisi sint simul iunctæ, non sibi consent: ac proinde simul iungenda sunt nec unquam separanda.

I. PUNCTUM.

CUM sermo ille Domini, qui hac hebdomade suscipitur considerandus, sit nullo longior, quam ut totus considerari possit, multaq; ex eo veniant in Evangelia Dominicarum post Pascha, quæ tum commodius expendantur: seligenda modò

sunt aliqua, quæ iuxta præfixum hebdomadæ finem, tolerantiam in adversis corroborent. Sunt autem illa præcipue, quæ Christus Dominus de Caritate habet, quæ postquam in textu legeris; Vide quàm arctè simul Caritas & Constantia cohæreant, quàmque illa sit certa & necessaria Veritas, quæ proponitur; Quod sicut hæc duæ virtutes simul iunctæ fortiter constant in adversis, ita nisi sint simul iunctæ, non omnino sibi consent.

Ratio est facilis quoad illam primam partem, quæ dicitur Caritatem & Constantiam non constare sibi, si frangantur ab oppositis difficultatibus. Sicut enim constare sibi nihil aliud est quàm constanter resistere contrariis, & nulla eorum vi frangi: sic planè non constare, hoc est, si non resistant, aut quantumcumque resistant, si frangantur. *Vae dissolutis corde! Vae his, qui perdiderunt sustinentiam, & qui dereliquerunt vias rectas, & diverterunt in vias pravas! Et quid facient, cum inspicere experit Dominus? quasi diceret, non erit quod fugiant, non erit quod exculent: & quia noluerunt resistere adversantibus sibi, cum commodè possent & deberent pro salute animæ, tunc & si vellent, non commodè poterunt.*

III. PUN-